

LUNDS
UNIVERSITET

ENKÄTUNDERSÖKNING

Erfarenheter och uppfattningar om kränkingsersättning till brottsoffer

Du är kontaktad för att du har fått brottskadeersättning från Brottsoffermyndigheten. Genom att medverka i undersökningen om rättsregler och sociala normer bidrar du till kunskap om brottsoffrens behov, rättigheter och intressen. Undersökningen genomförs för att få kunskap om hur brottsoffer uppfattar ersättningen och om sociala normer som är av betydelse för hur ersättningen bestäms.

Din ifyllda enkät kommer att bearbetas statistiskt och dina svar är anonyma. Du kommer inte att kunna identifieras vid analys av det insamlade materialet. Ditt deltagande är frivilligt. Rättssociologiska institutionen vid Lunds universitet genomför studien i samverkan med Brottsoffermyndigheten. Studien finansieras av Ulla V. Bondesons stiftelse, se medföljande informationsbrev.

Vad innebär brottskade- och kränkingsersättning?

Brottsoffer har rätt till ersättning om brottet medfört en allvarlig kränkning av den personliga integriteten. Ersättningen kallas kränkingsersättning och ges till den som råkat ut för brottet. Syftet med ersättningen är att ge brottsoffer upprättelse för den kränkning brottet kan medföra. Ersättningen ska spegla rådande värderingar och normer i samhället. Vålds- och sexualbrott är exempel på brott som medför en skada av en persons självkänsla, värdighet eller integritet och som ger rätt till kränkingsersättning. Gärningspersonen ska betala ersättningen till brottsoffret, men om hen saknar pengar eller är okänd betalar Brottsoffermyndigheten ut ersättningen efter en prövning. Ersättningen ges utöver ersättningar för medicinska skador.

Lägg din ifyllda enkät i det bifogade svarskuvertet (frankeras ej)!

Tack för din medverkan!

Ansvarig forskare:
Fil. dr. Karl Dahlstrand
Rättssociologiska institutionen, Lunds universitet
Karl.dahlstrand@soclaw.lu.se Tel: 046- 222 34 63

Om din erfarenhet som brottsoffer

1. **Kön:**

- Man
 Kvinna
 Annat

2. **Vilken är din ålder?**

- 15-20
 21-35
 36-50
 51-65
 66-

3. **Har Du utsatts för några av följande integritetskränkande brott under de senaste 24 månaderna?**

Du kan välja ett eller flera svarsalternativ.

- Stöld
 Våldsbrott
 Sexualbrott
 Frihets- och fridsbrott (t ex hot, ofredande och olaga tvång)
 Rån
 Nej

4. **Vilket eller vilka av följande brott utgjorde grunden för den kränkingsersättning som Du erhållit från**

Brottsoffermyndigheten?

- Brott mot liv och hälsa (t ex misshandel)
 Stöld
 Sexualbrott
 Rån
 Frihets- och fridsbrott (t ex hot, ofredande och olaga tvång)
 Övrigt

5. **Hur lång tid tog det från brottstillfället till det att Du erhöll kränkingsersättning från Brottsoffermyndigheten?**

- Inom 6 mån
 Mellan 6 och 12 mån
 Mellan 13 och 18 mån
 Mellan 19 och 24 mån
 Över 24 mån

6. **Hur har Du upplevt handläggningen fram till det att Du erhöll ersättningen?**

- Mycket bra
- Ganska bra
- Varken bra eller dålig
- Otillfredsställande
- Mycket otillfredsställande
- Vet ej

7. **Hur har Du överlag upplevt rättsprocessen?**

- Mycket bra
- Ganska bra
- Varken bra eller dålig
- Otillfredsställande
- Mycket otillfredsställande
- Vet ej

8. **Vilket belopp erhöil Du i kränkingsersättning från Brottsoffermyndigheten?**

_____ kr

9. **Har brottet påverkat hur Du mår idag?**

- Nej, inte längre
- I begränsad grad negativt
- Ganska negativt
- I mycket hög grad negativt
- Till det positiva
- Vet ej

10. **Vilken betydelse har ersättningen haft för hur Du mår idag?**

- Mycket stor betydelse
- Ganska stor betydelse
- En begränsad betydelse
- Ingen betydelse alls
- Vet ej

11. Anser Du att ersättningen har en "symbolisk betydelse" även om den inte kan ersätta den skada Du drabbats av?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

12. Anser Du att det brottsliga angreppet medfört en kränkning av Dig personligen?

- Ja → gå till fråga 12b och fortsätt
- Nej → gå till fråga 13 och fortsätt
- Vet ej → gå till fråga 13 och fortsätt

12b. Hur kränkande upplevde Du det brottsliga angreppet som låg till grund för ersättningen?

- Mycket kränkande
- Ganska kränkande
- I begränsad grad kränkande
- Inte kränkande alls
- Vet ej

12c. Anser Du att ersättningen kunnat kompensera för den kränkning som Du drabbats av som en följd av brottet?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

12d. Till vilken grad anser Du att ersättningen har medverkat till att kompensera för den kränkning som brottet medfört?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

13. Har brottet påverkat din självkänsla?

- Ja → gå till fråga 13b och fortsätt
- Nej → gå till fråga 14 och fortsätt
- Vet ej → gå till fråga 14 och fortsätt

13b. Har ersättningen bidragit till att förbättra eller återställa Din självkänsla?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls

14. Upplevde Du brottet som förnedrande?

- Ja → gå till fråga 14b och fortsätt
- Nej → gå till fråga 15 och fortsätt
- Vet ej → gå till fråga 15 och fortsätt

14b. Har ersättningen bidragit till att kompensera för den förnedring som brottet medfört?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls

15. Har kränkningen inneburit lidande för dig?

- Ja → gå till fråga 15b och fortsätt
- Nej → gå till fråga 16 och fortsätt
- Vet ej → gå till fråga 16 och fortsätt

15b. Hur har ersättningen lindrat det lidande du upplevt?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls

16. Skapade brottet ett behov av att få upprättelse?

- Ja → gå till fråga 16b och fortsätt
- Nej → gå till fråga 17 och fortsätt
- Vet ej → gå till fråga 17 och fortsätt

16b. Har ersättningen fungerat som upprättelse?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls

17. Skapade brottet en förväntan att rättsväsendet (t ex polis, åklagare, domstolar och Brottsoffermyndigheten) skulle ge Dig ett erkännande att det Du råkat ut för var fel?

- Ja → gå till fråga 17b och fortsätt
- Nej → gå till fråga 18 och fortsätt
- Vet ej → gå till fråga 18 och fortsätt

17b. Har ersättningen gett Dig erkännande som brottsoffer?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls

18. Hur har ersättningen påverkat Ditt förtroende för rättsväsendet?

- I mycket hög grad positivt
- I ganska hög grad positivt
- I begränsad grad positivt
- Negativt
- Varken positivt eller negativt

19. Har ersättningen möjliggjort några förändringar i Din livssituation?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

20. Anser Du att ersättningen motsvarar Din uppfattning av hur allvarligt det brottsliga angreppet var?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

Allmänna frågor om ersättningen

21. Om Du skulle bli utsatt för ett brott som kränker din integritet (som vålds- eller sexualbrott), hur tror Du att rättsväsendet (t ex polis, åklagare, domstol och Brottsoffermyndigheten) skulle tillvarata dina intressen som brottsoffer?

- Mycket väl
- Ganska väl
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

22. Finns det ett behov av kränkingsersättning som "plåster på såren" åt brottsoffer även om skadan inte helt kan ersättas med pengar?

- Mycket stort behov
- Ganska stort behov
- Ett begränsat behov
- Inget behov alls
- Vet ej

23. Tror Du att nivån på ersättningen stämmer överens med de värderingar och normer som råder i samhället?

- I mycket hög grad
- I ganska hög grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

24. Tror Du ersättningen till brottsoffren har någon betydelse för att brottsoffren skall känna upprättelse och kunna gå vidare efter brottet?

- Mycket stor betydelse
- Ganska stor betydelse
- En begränsad betydelse
- Ingen betydelse alls
- Vet ej

25. Vilken betydelse tror Du följande orsak har för att ersättningen ska ge upprättelse för kränkningen och förnedringen av brottet:

	Mycket stor betydelse	Ganska stor betydelse	En begränsad betydelse	Ingen betydelse alls	Vet ej
... att det går lätt och snabbt att få ersättningen?	☐	☐	☐	☐	☐
... att ersättningsnivån är hög?	☐	☐	☐	☐	☐
... att ersättningen medför en tydlig reaktion på brottet som ett erkännande av vad brottsoffret råkat ut för?	☐	☐	☐	☐	☐
... att det är gärningspersoner som får betala och inte staten?	☐	☐	☐	☐	☐

26. Vilken betydelse tror Du ersättningen har för att ge brottsoffer upprättelse i allmänhetens ögon?

- Mycket stor betydelse
- Ganska stor betydelse
- En begränsad betydelse
- Ingen betydelse alls
- Vet ej

27. Anser Du att ersättningen skall sända en signal om hur allvarligt samhället ser på integritetskränkande brott (som vålds- och sexualbrott)?

- I mycket hög grad
- I stor grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

28. Tror du att ersättningen motsvarar brottsoffrens *förväntningar* på ersättningen?

- I mycket hög grad
- I stor grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

29. **Tror du att ersättningen motsvarar brottsoffrens behov av ersättningen?**

- I mycket hög grad
- I stor grad
- I begränsad grad
- Inte alls
- Vet ej

Om ersättningsnivåerna

Syftet med kränkingsersättningen är att kompensera för den kränkning som brottsoffret kan ha upplevt i samband med brottet. Ersättningen betalas ut av Brottsoffermyndigheten om gärningspersonen inte kan göra det. Ersättningen ska ge gottgörelse för den kränkning som ett brottsligt angrepp medfört och ges utöver ersättningen för medicinska skador och annan ersättning.

Nedan finns olika exempel på olika integritetskränkande brott som ger rätt till ersättning. Din uppgift är att själv välja vilket belopp Du anser skulle vara skälig ersättning för kränkningen hos det integritetskränkande brottet som beskrivs i de följande fallen så att brottsoffret får upprättelse.

30. Misshandel

En ung man misshandlades av flera personer. De tilldelade honom slag i ansiktet och mot huvudet samt sparkar mot huvudet och kroppen när han låg ned. Våldet medförde bl.a. hjärnskakning, näsfraktur och tandskada.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som mannen drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan.

_____ kr

31. Våldtäkt

En kvinna tvingades till samlag av en man i ett skogsområde. Mannen utnyttjade att kvinnan befann sig i en särskilt utsatt situation och genomförde ett vaginalt samlag med henne mot hennes vilja. Hovrätten dömde mannen för våldtäkt.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som kvinnan drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan.

_____ kr

32. Rån

En ung man utsattes för ett rån försök. Angriparen visade upp en pistol och gjorde en mantelrörelse. Tingsrätten dömde honom för försök till grovt rån.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som mannen drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan.

_____ kr

33. Sexuellt ofredande

En kvinna utsattes för sexuellt ofredande av en man när de befann sig i en tunnelbanevagn. Mannen vände sig mot henne, tog fram sitt könsorgan och onanerade inför henne. Tingsrätten dömde mannen för brottet.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som kvinnan drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan.

_____ kr

34. Stöld

När en kvinna var på väg hem till sin bostad ryckte en ung man av henne den väska som hon bar i en axelrem. Hon föll till marken och slog i ansiktet. Hon fick också vissa axelbesvär. Tingsrätten dömde pojken för grov stöld.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som kvinnan drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan.

_____ kr

35. Olaga hot

En man hotades av fyra män beväpnade med skjutvapen, batong och kniv genom att de uttalade att han och hans familj skulle dödas eller skadas. En av männen avlossade flera skott mot honom och i luften. Tingsrätten dömde två män för grovt olaga hot.

Vilket belopp (SEK) anser Du att ersättningen bör ligga på för att fungera som upprättelse för den kränkning som mannen drabbats av?

Skriv in ditt svar med siffror i fältet nedan.

_____ kr

Lägg Din ifyllda enkät i svarskuvertet och posta den

Har Du kommentarer eller reflektioner kan Du skriva dem här:

Tack för Din medverkan!